

نام درس: بهداشت حرفه ای و ایمنی کد درس: ۳۹

پیش نیاز یا همزمان: فیزیک عمومی شیمی عمومی

تعداد کل واحد ها: ۲ واحد نظری

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول بهداشت حرفه ای

شرح درس: آگاهی و کسب مهارت‌های لازم جهت رعایت ضوابط ایمنی و بهداشت شغلی در هر حوزه کاری از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. همچنین آگاهی از شرح وظایف همکاران بهداشت حرفه ای در جهت هماهنگی بیشتر در تیم‌های خدمات بهداشتی مراکز بهداشتی کشور ضرورت دارد.

سرفصل درس نظری (۳۴ ساعت)

- کلیات ، تعاریف و اصطلاحات بهداشت حرفه ای و ایمنی
- عوامل فیزیکی زیان آور محیط کار و راه‌های کنترل آن
  - صدا (واحدهای اندازه گیری، انواع در محیط کار ،اثرات برانسان ، روش های پیش گیری)
  - نور(واحدهای اندازه گیری، انواع در محیط کار ،اثرات برانسان ، روش های پیش گیری)
  - ارتعاش(واحدهای اندازه گیری، انواع در محیط کار ،اثرات برانسان ، روش های پیش گیری)
  - پرتوهای یونساز و غیریونساز- امواج رادیویی(واحدهای اندازه گیری، انواع در محیط کار ،اثرات برانسان ، روش های پیش گیری)
- شرایط جوی محیط کار
- اشعه ماوراء بنفش و مادون قرمز(واحدهای اندازه گیری، انواع در محیط کار ،اثرات برانسان ، روش های پیش گیری)
- عوامل شیمیایی زیان آور محیط کار و اقدامات کنترلی
- آلاینده های شیمیایی و تقسیم بندی آنها
- سم شناسی صنعتی
- مقدمات سم شناسی، راه‌های مختلف جذب، دفع و نخیره سموم در بدن انسان
- کلیات بهداشتی در مورد تعدادی از سموم صنعتی و کشاورزی
- گردوغبارها و پنوموکونیوزها
- مقادیر حد آستانه مجاز
- نمونه برداری و تعیین مقدار عوامل شیمیایی زیان آور محیط کار
- کنترل عوامل شیمیایی محیط کار
- عوامل بیولوژیکی زیان آور محیط کار
- بیماری های شغلی ناشی از ویروس ها
- بیماری های شغلی ناشی از باکتری ها
- بیماری های شغلی ناشی از انگل ها
- بیماری های مشترک بین انسان و حیوانات و جانداران در محیط کار
- بیماری های تنفسی ناشی از کار
- بیماری های پوستی ناشی از کار
- سرطان های شغلی
- راه‌های جلوگیری بیماری‌های حرفه ای
- مهندسی فاکتورهای انسانی (ارگونومی) و تاثیر آن در محیط کار

دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

- تعاریف و مقدمه ارگوتومی
- فیزیولوژی کار
- فیزیولوژی محیط
- آسیب های تجمعی
- نوبت کاری
- ایمنی صنعتی
- تعاریف و اصطلاحات مهندسی ایمنی صنعتی
- کنترل خطرات
- ایمنی محیط کار
- اصول حفاظت
- حوادث ناشی از کار
- راه‌های جلوگیری از حوادث ناشی از کار
- تشکیلات و خدمات بهداشت حرفه ای و ایمنی
- سازمان های ملی و بین المللی مربوط به بهداشت حرفه ای و ایمنی
- معاینات پزشکی در صنایع
- مسائل بیمه های اجتماعی، درمانی، بازنشستگی، پیری، ازکارافتادگی و ...
- مسائل بهداشتی اشتغال افراد نوجوان و زنان
- مسائل بهداشتی صنایع کوچک
- بهسازی محیط کار

* منابع:

1. Friis Robert H (2015), Occupational Health And Safety For The 21St Century, Jones & Bartlett Learning.
2. Friend Mark A , Kohn James P (2014), Fundamentals of Occupational Safety and Health, Bernan Press; 6 edition.
3. Goetsch David L (2014), Occupational Safety and Health for Technologists, Engineers, and Managers, Pearson; 8 edition.
4. Reese Charles D (2015), Occupational Health and Safety Management: A Practical Approach, Third Edition, CRC Press; 3 edition.
5. Ashton Indira , Gill Frank S. (1991), Monitoring for Health Hazards at Work, Blackwell Science Inc.

۶. چوبینه بهرام (۱۳۹۳)، کلیات بهداشت حرفه ای، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

۷. گروه مترجمین (۱۳۹۳)، دایره المعارف ایمنی و بهداشت شغلی، سازمان بین الملل کار، انتشارات وزارت کار و امور اجتماعی.

* توجه: در کلیه منابع فوق آخرین چاپ مدنظر میباشد.

نحوه ارزشیابی دانشجوی:

- آزمون کتبی میان نیمسال (۳۰٪)
- آزمون کتبی پایان نیمسال (۷۰٪)